

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

LIEFDE VOOR EEN GENERAAL

Poppenspel dat gemakkelijk gebracht kan worden als eenakter

door

Carl Eyckmans

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1991

Nr. 1937

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

C.I.P. KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK ALBERT I
Eyckmans, Carl

Liefde voor een generaal : een poppenspel dat gemakkelijk gebracht kan worden als eenakter / Carl Eyckmans. - Antwerpen : Toneelfonds J. Janssens, 1992. - 16p. ; 30 cm.
ISBN 90-385-0148-X
Doelgroep : Toneelverenigingen
NUGI: 302

Wettelijk depot D/1991/220/75
ISBN 90-385-0148-X

cop. 1991 Toneelfonds J. Janssens/Carl Eyckmans

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Aan Louis van den Bergh,
Aster Berkhof
met diep respect
met dank voor het vleugje inspiratie
uit de Hogelinden.

SCENE 1

Wij horen het eentonig gelui van rouwklokken. De scène is leeg tot de schim (niet meer dan een spookje in witte, glimmende, doorzichtige stof) komt aangesnel.

SCHIM   Verdomme toch. Ik ben te laat. Zij dragen hem al buiten. Ik had hem zo graag nog eens gegroet. Maar ja, ik heb ook zo veel werk. Ik moet overal tegelijk zijn.

Dan verschijnt er een zwarte schim die vervaarlijk met een zeis zwaait. Iedereen herkent natuurlijk onmiddellijk de Dood.

DOOD   Wat sta jij hier te doen? Ik had jou in de kerk verwacht... Oh, ja, ik zou het nog vergeten. Jij bent hartelijk bedankt voor de moeite.

SCHIM   Ik heb helemaal niets gedaan.

DOOD   Jawel. Geen valse bescheidenheid alsjeblief. Jij hebt mij één van de mooiste klanten van dit jaar bezorgd.

SCHIM   *(nijdig)* Geloof maar niet dat dat mijn bedoeling was.

DOOD   Maak je toch niet kwaad. Ik begrijp wel dat het voor jou een groot verlies is.

SCHIM   Zijn hele leven lang heb ik geprobeerd om in zijn hart te geraken ... Toen het mij eindelijk lukte om in zijn buurt te komen ...

DOOD   *(vult met plezier aan)* ... kon hij jouw aanwezigheid niet verwerken en rende hij tegen mijn zeis. Hals over kop. *(grinnikt)* Ik raakte de hals en het kopje rolde.

SCHIM   Jij bent niet grappig.

DOOD   Ik mag toch ook wel eens een pretje hebben. Normaal krijg ik van jou alleen maar zielige figuren.

SCHIM   *(mijmerend)* Gebroken harten.

- DOOD Er is dikwijls wel wat meer gebroken dan hun hart.
- SCHIM Zij denken dat zij mij verliezen en kiezen dan de snelste manier om bij jou te geraken.
- DOOD De trein is de laatste tijd erg in de mode.
- SCHIM Afschuwelijk.
- DOOD Zeg dat wel. Het is zelfs voor mij niet prettig als de klanten zich in stukken en brokken aanbieden. Soms lijkt het wel alsof zij door een vleesmolen zijn gedraaid.
- SCHIM Het is de fout van de reklame. "Met de trein was je er al."
- DOOD Je mag van mij aannemen dat ik liever een peloton oorlogsslachtoffers ontvang dan één spoorwegfanaat.
- SCHIM Oorlog. Dat was de geliefkoosde hobby van de betreurde overledene.
- DOOD Ja. Generaal Geel was een militair in hart en nieren.
- SCHIM Hij was één van jouw beste vertegenwoordigers.
- DOOD Inderdaad. Gedurende tientallen jaren bezorgde hij mij een prachtig inkomen.
- SCHIM Als dat zo is waarom ben jij dan zo blij dat jij hem mag ontvangen?
- DOOD Hij werd te oud. Zijn bloeddorstigheid verminderde. Het werd tijd dat hij vervangen werd door een ambitieuze moordenaar.
- SCHIM Stil, daar heb je hem.
- Wij horen de "Marche funèbre" van Chopin.
Twee dragers passeren met het lichaam van generaal Geel. Zij worden gevolgd door een man die een kar beladen met eretekens en medailles voortduwt.
De schim, die, zoals wij natuurlijk al lang begrepen hebben, niemand minder is dan de liefde, barst in tranen uit.*
- SCHIM (snikkend) Is er iets droevigers dan een begrafenis zonder familieleden en vrienden?
- DOOD Jij hebt geen reden om te wenen. Je ziet nu het happy end van een zeer droevig leven.
- SCHIM Mij heeft hij nooit gekend.
- DOOD Toen hij jouw bestaan ontdekte stierf hij van geluk ...
- SCHIM Zelfs toen hij verwekt werd ...
- DOOD Was jij niet in de buurt.

SCENE 2

Tijdens deze scène zijn de Dood en de Liefde de commentatoren.

Wij zien de slaapkamer van de ouders Geel. Aan de muur hangt een zeer groot kruissteek. Moeder Geel ligt reeds in bed als vader Geel naakt de kamer binnentapt.

- VROUW (angstig) Nee, vader, alsjeblief, niet vandaag!
- MAN Jij gaat mij toch niet beletten om mijn plichten te vervullen.
- VROUW Nee, natuurlijk niet, vader, maar vandaag ...
- MAN De plichten kennen geen vandaag of morgen of overmorgen.
- De man kruipt in het bed. Man en vrouw paren als machines, zonder tederheid.*
- DOOD Schaam jij je niet?
- LIEFDE Ik? Waarom?
- DOOD Omdat jouw naam zo verschrikkelijk misbruikt wordt.
- LIEFDE Hoezo? Ik heb niets gehoord.
- DOOD (grinnikt) Dat gevoelloos wippen werd naar jou genoemd. De liefdesdaad.
- LIEFDE (woest) Als jij de Dood niet was, maakte ik je van kant.
- De man rolt van de vrouw en begint luid te snurken. De vrouw verlaat wenend het bed en knielt onder het kruisbeeld.*
- VROUW Heer, U weet beter dan wie ook hoeveel ik van mijn man hou...
- LIEFDE Zij liegt. Ik ben in hun huis nooit binnengewest.
- DOOD Zwijg en luister!
- VROUW ... maar vraagt U me niet om nog een kind te baren. Zou mijn vader dit soort leven bedoeld hebben toen hij mij beloofde dat ik gelukkig zou zijn? U alleen kan mij daar op antwoorden.
- DOOD Daar begrijp ik niets van.
- LIEFDE Oh jawel, probeer even terug te kijken naar haar achttiende verjaardag.

Tussenscène

Wij zien een jongere versie van de vrouw en van de man. Zij worden geflankeerd door twee welgestelde dikbuikige, sigarenrokende en driedelig-pak-dragende heren die tevreden glimlachen en met cognacglazen zwaaien.

- HEER 1 Jouw zoon is een geschikte partij voor mijn dochter, burgemeester.
- HEER 2 Jouw dochter is een geschikte partij voor mijn zoon, notaris.
- HEER 1 Goed, wij zijn het dus eens.
- HEER 2 Wij moeten alleen nog ...
- HEER 1 ... de huwelijksdatum bepalen.
- MEISJE Vader alstublieft, ik ken deze jongen niet.
- HEER 1 Kinderen moeten zwijgen als grote mensen praten.

MEISJE Het spijt me, vader.

JONGEN Pa, ik kan niet met haar trouwen. Ik hou niet van haar.

HEER 2 *(smalend)* Houden van ... Maar jongen jij bent toch oud en wijs genoeg om te weten dat de liefde alleen bestaat in boekjes.

LIEFDE *(kwaad)* Laat die beelden verdwijnen vóór ik misselijk word!

DOOD *(grinnikend)* Wacht even! Het mooiste moet nog komen. Waarom moet de zoon van de burgemeester trouwen met de dochter van de notaris?

HEER 1 Wat zou jij zeggen van de achtentwintigste mei?

HEER 2 Lijkt mij een goed voorstel.

HEER 1 *(vergenoegd)* De zaak is dus geregeld.

HEER 2 *(tot de jongelui)* Gaan jullie nu maar een wandelingetje maken in de tuin. Jullie zullen direct merken dat jullie het goed met mekaar kunnen vinden

De jongelui verdwijnen.

HEER 1 Ik wilde met jou ook nog praten over het gemeentelijk bos.

HEER 2 Ah ja, de verkaveling waar jij al jaren voor vecht.

HEER 1 Nu wij toch zo goed als familie van elkaar geworden zijn, kun jij de gemeenteraad misschien lichtjes beïnvloeden.

HEER 2 Dat is geen probleem. En wij delen de winst. Ik wou jou trouwens ook om een gunst vragen ...

LIEFDE *(roept)* Stop! Het is genoeg. Maak dat jullie wegkomen!

De heren kijken verschrikt op, laten het glazen vallen en nemen de benen.

DOOD *(grinnikend)* Dat kan dus niet.

LIEFDE Wat?

DOOD Jij roept hier in het nu en die beelden uit het verleden vluchten weg. Zij kunnen jouw stem onmogelijk horen.

LIEFDE Is dat mijn fout?

DOOD Natuurlijk niet. Dat is een vergissing van de auteur.

LIEFDE Hij maakt het ons wel niet gemakkelijk. Waar waren wij ook weer in het verhaal?

DOOD Het gebed van de vrouw.

LIEFDE Oh ja. Werd het verhoord?

DOOD Dat zie je in de volgende scène.

SCENE 3

De vrouw staat vóór de spiegel. Zij weent. De man komt de kamer binnen. Wij zien hem alleen in de spiegel. Hij is gehaast bezig geweest zich op "zijn best" te kleden.

MAN Moeder, waar is die donkerblauwe das met gele streepjes?

VROUW *(na een stilte)* Ik weet het niet.

MAN Je antwoordt zonder na te denken *(met nadruk)* Waar is die das?

VROUW Ik weet het niet.

MAN Hoe is dat mogelijk? Wie is hier de huisvrouw? Jij of ik?

VROUW Ik weet het niet.

MAN Binnen een uur begint het partijcongres. Straks wordt mijn toekomst bepaald. Ik heb nu geen tijd te verliezen.

VROUW *(fluistert)* Ik weet het niet.

MAN *(te hard)* Zeg dan gewoon dat mijn leven jou niet interesseert. Of dat wij uitgekeken zijn op elkaar.

De vrouw draait zich om.

MAN Waarom ween jij?

VROUW Ik ben zwanger.

MAN Hoe kan dat?

VROUW Moet ik daar soms een tekeningetje bijmaken.

MAN Verdomme. Dat ontbrak er nog aan!

De man stapt uit het dekor naar een spreekgestoelte. Wij horen een geestdriftig applaudisserende menigte.

MAN *(met vuur)* Als u mij uw vertrouwen schenkt dan geef ik mijzelf de opdracht om binnen de korste keren het gezinsleven in dit land te herwaarderen. Het volk moet ervan bewust gemaakt worden dat een gelukkig gezin de steunpil- laar is van een gezonde samenleving. Ik zal mijn eigen gezin als voorbeeld stellen.

(glimlachend) Tot mijn grote vreugde, én trots, vertelde mijn echtgenote mij dolgelukkig één uur voor de aanvang van dit congres dat zij in blijde verwachting is van ons vijfde kind.

De toeschouwers applaudisseren

LIEFDE *(smalend)* Dolgelukkig!

DOOD *(grinnikend)* In blijde verwachting!

LIEFDE Zij hebben geen enkele reden om in hun handen te klappen.

DOOD Oh jawel, de zaal zit vol politici die van zichzelf weten dat zij nooit de waarheid spreken. Hun applaus betekent dat zij het nummertje van hun collega goed gespeeld vonden.

LIEFDE Jij bent veel verstandiger als ik.

DOOD Nee. Ik denk logischer.

Wij horen het wenen van een baby.

LIEFDE Wat is dat?

DOOD De geluidsband van de techniekeer. Wat anders?